

28 אוקטובר 2012

לכבוד
ד"ר סיניה נתניהו, המדען הראשי
המשרד להגנת הסביבה

שלום רב,

הנדון: בקשה להארכת המיזם המשותף עבור "ממשק – תכנית יישום מדע בממשל"
ולרחבתו מול משרדי ממשלה נוספים

לבקשתך ולבקשת אלונה שפר, מנכ"ל המשרד, מצורפת הצעת האגודה להארכת שותפות המשרד להגנת הסביבה בתכנית "ממשק- יישום מדע בממשל", במסגרת מיזם משותף. הארכת המיזם המשותף מיועדת עבור מחזור ב' של העמיתים, 2012-2013, ובאופן עקרוני לשני מחזורים נוספים (2013-2014, 2014-2015). כמו כן אנו מציעים כי משרדי ממשלה נוספים אשר מבקשים להצטרף ולהשתתף בתכנית יעשו זאת באמצעות המיזם המשותף, במסגרת כוללת של עד 700,000 ₪, ובכל מקרה פחות מ 50% מהעלות השנתית הכוללת של התכנית.

מתוך זה, אנו מבקשים כי חלקו של המשרד להגנת הסביבה בעלויות השנתיות של התכנית יהיה, בדומה למשרדים אחרים, בסכום של 150,000 ₪, כ- 10% מעלות התכנית המוערכת לשנה.

א. רקע

ממשק- תכנית יישום מדע בממשל שואפת להכשיר מנהיגות צעירה של בוגרי אקדמיה (בעלי תואר שלישי) לפעול באופן אפקטיבי במגזר הציבורי, במטרה להיטיב את קבלת ההחלטות בתחומי הסביבה בישראל ולקדם את הדו-שיח ושיתוף הפעולה בין הקהילה המדעית ובין קובעי המדיניות הציבורית בתחומי הסביבה בישראל.

אנו מאמינים כי כדי להתמודד עם האתגרים הסביבתיים המורכבים במאה ה- 21 יש צורך למסד תהליכי קבלת ההחלטות וקביעת המדיניות המבוססים על ידע ושיטות מדעיות הן במשרד להגנת הסביבה והן במשרדי ממשלה נוספים. יתר על כן, הידוק שיתופי הפעולה בין בוגרי האקדמיה ומנהלים בשירות הציבורי יפריח ויעצים את כל בעלי הענין לטובת שיפור איכות החיים והסביבה בישראל.

ב. יעדי תכנית ממשק

תכנית ממשק שמה לה למטרה את היעדים הבאים:

- (1) הכשרת מאגר מומחים במדעי הסביבה והאקולוגיה לפעולה במסגרות ציבוריות, להנגשת ידע מדעי ולסיוע בלתי אמצעי לעבודת משרדי הממשלה.
- (2) העמדת מדענים מכווני-בעיות לרשות הממשל אשר יתמכו באופן ישיר בתהליכי קבלת החלטות ועיצוב מדיניות בעלת היבטים סביבתיים.
- (3) ביסוס שיתופי פעולה אשר יתרמו לשילובם העתידי של מומחי מדעי הסביבה והאקולוגיה בממשלה ובגופי המנהל הציבורי.

ג. עיקרי התכנית

- התכנית מיועדת לבעלי תואר שלישי ופוסט-דוקטורנטים מצטיינים ורחבי אופקים בתחומי הסביבה והאקולוגיה, ניסיון מעשי מהווה יתרון למועמדי התכנית.
- המועמדים נבחרים בתהליך סינון ארוך וקפדני שכולל בחינה של יכולות מדעיות ומקצועיות בצד עם כישורים גבוהים של עצמאות, הובלת תהליכים וניהול עצמי, וכן תקשורת ברמה גבוהה ומחויבות לערכי התכנית. לאחר סינון זה מתראיינים העמיתים במשרדי הממשלה לפי העדפתם ונבחרים על ידי המשרד עצמו.
- התכנית משלבת הכשרה ייעודית בנושאים כגון מדיניות ציבורית, ממשל, כלכלה, ניהול ופיתוח מיומנויות אישיות, לצד התמחות ועבודה מעשית במוקדי קביעת מדיניות במשרדי ממשלה ובגופים ציבוריים. תכנית הלימודים פותחה בשיתוף עם בי"ס לממשל ומדיניות של אוניברסיטת תל אביב וכוללת את המודולים הבאים:
 - \leq מדיניות ציבורית, תהליכי קבלת החלטות בממשל והכרת הזירה הציבורית הרלוונטית
 - \leq משפט סביבתי וכלכלת משאבי טבע וסביבה
 - \leq קיימות וגישות בחשיבה הסביבתית
 - \leq פיתוח מיומנויות מקצועיות ויכולות אישיות בדגש על הנגשת מדע לקובעי מדיניות
- תכנית ההכשרה נפרשת על פני עשרה חודשים ומותאמת להתקדמות עבודתם של העמיתים במשרדי הממשלה. לאחר שבועיים אינטנסיביים של לימודי אוריינטציה להכרת הזירה הציבורית בתחומי הסביבה בישראל, מתכנסים העמיתים פעם בשבוע ליום לימודים במסגרת המשך ההכשרה.
- העמיתים זמינים לעבודה במשרדי הממשלה בשאר ימי השבוע (עד ארבעה ימים, בהתאם לימים, מועדים ושעות שהמשרד יקבע בעצמו), בצמוד לבעלי תפקידים בכירים ובליווי מקצועי שוטף.
- שילוב העמיתים במשרדי ממשלה וזרועות הממשל נעשה תוך התאמת מומחיותם הספציפית לתחומי העיסוק של המשרד הממשלתי ולצרכיו המיוחדים. יחד עם זאת, העמיתים נבחרים על סמך יכולותיהם הגבוהות ללמוד ולפעול בתחומי ידע מדעי

שונים, ליזום ולאחר מידע ממקורות מגוונים למתן מענה אופטימאלי לצרכי המדיניות המשתנים.

- במחזור ב' של התכנית, 2012-2013, ישתלבו שבעה עמיתים במוקדי קבלת החלטות בתחומי הסביבה במקומות שיבחרו בקרב המשרדים: המשרד להגנת הסביבה, משרד התמ"ת, משרד החקלאות, משרד ראש הממשלה, רשות המים, משרד הבריאות והמשרד לאנרגיה ומים. כדי למקסם את האימפקט של התכנית ואת שיתופי הפעולה הפוטנציאליים העמיתים פוזרים ככל האפשר במוקדי קבלת החלטות מגוונים בממשלה.
- העמיתים זוכים למימון מלא של תכנית הלימודים ולמלגת מחייה חודשית למשך התכנית. מלגת המחייה נקבעת בהתאם למלגות פוסט-דוקטורט הנהוגות באוניברסיטאות המובילות בארץ. מלגת המחייה למחזור ב' עומדת על 8,000 ₪ לחודש לכל עמית.
- העמיתים משתלבים במשרדי הממשלה למשך שנה (בהתאם לאפשרויות מימון המלגה) ובהתאמה לצרכי המשרד הממשלתי. לחלק מהעמיתים תינתן אפשרות להמשיך למשך מספר חודשים את התנסותם במשרד הממשלתי בתנאי שבמשרד עושים מאמץ של ממש לשלב אותם בתפקיד (עם תקן) במשרד.
- במהלך התכנית העמיתים מוגדרים "מתנדבים" על פי הוראות התקשי"ר ובתאום עם נציבות שירות המדינה. מעמד זה מקנה להם זכות לביטוח במסגרת הממשלה ולהוצאות נסיעה, אך מבטיח שלא מתקיימים יחסי עובד מעביד בין העמית לבין המשרד הממשלתי.

ד. לוח הזמנים למחזור ב'

- תהליך האיתור, הסינון והבחירה של המועמדים למחזור ב' של תכנית ממשק התקיים בחודשים מרץ-יולי 2012.
- תהליך השיבוץ במשרדי הממשלה באמצעות ראיונות אישיים וקבלת תעודף מצד משרדי הממשלה המעורבים התקיים בחודשים יולי – אוגוסט 2012. בסופו של תהליך נבחרו למחזור ב' שבעה עמיתים.
- תכנית ההכשרה מתחילה ב- 14 באוקטובר 2012 בשבועיים אינטנסיביים של לימודים לצורך אוריינטציה והכנה לכניסה למשרדים.
- העמיתים יכנסו למשרדי הממשלה לאחר האוריינטציה, ב- 28 אוקטובר 2012.
- בעקבות הניסיון שנלמד במחזור א', מיועד מחזור ב' להימשך שנה מלאה. יחד עם זאת, במידה וחלק השתתפות משרדי הממשלה במיזם המשותף יקטן מהמתוכנן יתכן וניאלץ לסיים את ההתמחות לאחר 10 חודשים.

- ייתכנו שינויים אישיים לכל עמית בלוחות הזמנים, כולל אפשרות מסויימת להארכת תקופת ההתנסות במשרד הממשלתי, בהתאם לאפשרויות המימון שיעמדו לתכנית ובתלות בהסכמה של העמית, האגודה והמשרד המעורב.

ה. שיתוף הפעולה (במסגרת המיזם המשותף) עם המשרד להגנת הסביבה

למשרד להגנת הסביבה יש תפקיד מרכזי ומוביל בין משרדי הממשלה כחלק מתפקיד המשרד לקדם ידע מדעי סביבתי ומדיניות סביבתית מושכלת בכל הממשלה. אמנם האגודה הישראלית לאקולוגיה ומדעי הסביבה היא המפעילה את התכנית, אולם במסגרת המיזם המשרד הינו שותף מלא לפיתוח התכנית ולהצלחתה. במסגרת המיזם המשותף אמון המשרד על תכלול התכנים הסביבתיים בהם יעסקו העמיתים בכל משרדי הממשלה, ועל קביעת סדרי עדיפויות לאור חזון המשרד והמדיניות הסביבתית אותה הוא מוביל. להלן טבלה שמסכמת את חלוקת השותפות בין האגודה למשרד במרכיבי התכנית במסגרת המיזם המשותף:

מרכיב בתכנית	חלקה של האגודה	חלקו של המשרד
איתור, מיון ושיבוץ העמיתים בגופים המאמצים	הוצאת קול קורא, גיוס, ריכוז פניות מועמדים, ניהול ימי הערכה, ביצוע ראיונות, ריכוז העדפות העמיתים, ריכוז הפניות למשרדים, התאמה בין משרדים לעמיתים	סיוע בגיוס ובהפצת קול קורא, השתתפות בימי הערכה, ניסוח מטלות מקצועיות, קיום ראיונות לעמיתים במשרד, הצגת העדפות המשרד, זיהוי מוקדים לשיבוץ עמיתים במשרדים אחרים, בחירת עמיתים למשרד והתאמה למנטור
תכנית ההכשרה (חלק תיאורטי וחלק יישומי (במשרד)	בניית חלק עיוני (שבועיים) אוריינטציה + יום בשבוע במהלך השנה), סדנאות מעשיות, סיורים, מפגשים עם בכירים בממשל, בתעשייה ובמגזר השלישי	מעורבות מקצועית בבניית התכנית, עיצוב תכנים וסדרי עדיפויות, העברת חלק מתכני הלימוד, ליווי צמוד של המנטור והנחייה מקצועית של העמיתים במשרד, סיוע בתאום פגישות עם בכירים במשרד, שיתוף העמיתים בדיונים ובפגישות במשרד, מעקב אחר ביצוע התפקיד במשרד, משוב
ליווי העמיתים במהלך השנה ועניינים שוטפים	ליווי אקדמי, ליווי מקצועי וארגוני לתהליך הכניסה למשרדים, שינוי קריירה, בניית חזון אישי ותכנית עבודה, לוגיסטיקה לתכנית ההכשרה: חדר, ציוד, אוכל, הסעות, חניה	הנחייה ניהולית של העמיתים, טיפול בסידורים טכניים ולוגיסטיים לנוכחות העמיתים במשרד להג"ס: מקום פיזי, מחשב, אישורי כניסה, גישה לנתונים ולפרויקטים
אירועי PR	בניית קונספט, הזמנת מכובדים ודוברים, גיוס חסויות, דוברות ותקשורת, לוגיסטיקה: מקום	סיוע בגיבוש תוכן, השתתפות בכירים במשרד
מימון התכנית	גיוס משאבים ושותפים מבין קרנות, משרדי ממשלה, אוניברסיטאות וגורמים פרטיים	150,000 ₪ + הוצאות נסיעה וביטוח צד ג' עבור עמית שישוּב במשרד בהתאם להוראות התקשי"ר בנוגע למתנדבים

1. **שילוב משרדי ממשלה נוספים במסגרת המיזם המשותף לתכנית ממשק**

1. משרדי ממשלה נוספים מבקשים לקחת חלק בתכנית ואף להשקיע משאבים בהכשרת העמיתים בממשקים הרלוונטים לנושאי הסביבה בכל משרד. חלק ממשרדים אלה מבקשים אף להשתתף במימון התכנית באמצעות העברה תקציבית. כל משרד כאמור נדרש להעביר התחייבות תקציבית למסגרת המיזם המשותף.
2. למחזור ב' (2012-2013) הביעו משרדי הממשלה הבאים את רצונם להיות שותפים ולקחת חלק במימון המשותף: משרד ראש הממשלה, משרד האנרגיה והמים, משרד התמ"ת ומשרד הבריאות.
3. יובהר כי מידת ההשתתפות במיזם מטעם משרד ממשלתי שהוא אינה תלויה בעמיתים שעשויים להשתלב במשרד במסגרת התכנית או במשך הזמן שבו יצוותו למשרד.
4. משרדי הממשלה מבקשים להעביר את חלקם במיזם המשותף באמצעות העברה תקציבית ("בין גגית"). **יודגש כי בכל מקרה ביצוע תשלום לאגודה עבור חלקו של כל משרד מותנה בהעברה תקציבית בפועל מכל משרד ומוגבל לסכום המועבר.**
5. לצורך החתימה על הסכם המיזם המשותף יעבירו משרדי הממשלה הרלוונטיים התחייבות חשבתית לשביעות רצון וועדת המכרזים של המשרד להגנת הסביבה. משרד שלא יעביר התחייבות כזו עד למועד החתימה לא יכלול במיזם המשותף.
6. במסגרת המיזם יועברו התשלומים מצד המשרד בשלוש מנות כדי להבטיח את יכולת האגודה לקיים את התכנית ולשלם את מילגות המחיה לעמיתים. בתום המחזור תגיש האגודה דו"ח הוצאות בפועל על ביצוע התכנית.

2. **מעמד העמיתים**

חשוב להבהיר ולחדד את הנקודות הבאות:

1. באופן חד משמעי בין העמיתים והמשרד הממשלתי לא יתקיימו יחסי עבודה.
2. העמית יפעל במשרד הממשלתי על תקן "מתנדב" בהתאם להוראות התקשי"ר ולהנחיות נציבות שירות המדינה.
3. על פי הנחיות נציבות שירות המדינה, זכאי העמית בכל משרד בהתאם להגדרתו כמתנדב לביטוח של חברת "ענבל" ולהוצאות נסיעה במסגרת עבודתו במשרד. האגודה לא תישא בהוצאות נסיעה של העמית הואיל ואין לה נגיעה להחלטה בדבר מיקום עבודתו ולצרכי הנסיעה במסגרת הפרקטיקה במשרד.
4. מלגת הקיום ומלגת הלימודים של העמיתים תשולם במלואה על ידי האגודה, המוכרת על-ידי רשויות המס כ"מוסד מחקרי". מבחינה זו, תכנית ההכשרה, כולל תקופת ההתנסות של העמיתים במשרדים נחשבת "פוסט-דוקטורט".

5. הימים והשעות בהם נמצא העמית פיזית במשרד או פועל במסגרת הנחיות המנטור במשרד יקבעו בפועל באופן ישיר ואישי בין המשרד לעמית, ללא התערבות מצד האגודה. זאת למעט יום קבוע אחד בשבוע שבו ימשיך העמית את תכנית ההכשרה כאמור לעיל.

ה. תקציב ועלויות

תקציב שנתי של תכנית ממשק:

עלות מתוכננת	הערות והסברים	סעיף
315,000	צוות ממשק כולל רכות תכנית, מנהלת אדמיניסטרטיבית, ומנהל אסטרטגיה, היגוי ופיקוח	צוות תכנית ממשק
10,000	כולל מבחני איתור ודינמיקה קבוצתית	תהליך סינון, מיון ובחירת עמיתים מחזור א'
150,000	כולל תשלום למרצים, סדנאות, הוצאות אירוח, ואוכל; אוניברסיטת תל אביב נושאת בתשלום עבור חדר דיונים	תכנית לימודים והכשרה שנתי
80,000	ממומן על ידי אוניברסיטת תל אביב	ייעוץ וניהול אקדמי (בשיתוף עם אוניברסיטת תל אביב)
45,000		שיווק, PR, גרפיקה ודפוס
20,000		אתר אינטרנט
672,000	מחושב לפי מלגה חודשית של 8,000 ₪ לחודש לעמית עבור 7 עמיתים ל- 12 חודשים (מותנה בביצוע התחייבויות המשרדים)	מלגת קיום לעמיתים
50,000		אירועים: השקה, אירועי אמצע וסוף שנה
80,000		הוצאות אדמיניסטרציה + משרדיות
70,000		בלתי צפוי 5%
₪ 1,492,000		סה"כ

בהתאם לסיכומים קודמים עם נציגי המשרדים, ההשתתפות הממשלתית במיזם המשותף תהיה במסגרת כוללת של עד 700,000 ₪ בשנה (ולא יותר מ 50% מעלויות המיזם המשותף לשנה, בהתאם לנמוך שבהם).

אנו מציעים כי חלקו של המשרד להגנת הסביבה בעלויות המיזם המשותף לתכנית ממשק יהיה בסך של עד 150,000 ₪ לשנה בלבד.

חלקם של המשרדים הממשלתיים האחרים, בהתאם להתחייבויות שהועברו אלינו, הוא כדלקמן:

i. משרד התמ"ת – 150,000 ₪

ii. משרד ראש הממשלה – 150,000 ₪

iii. משרד האנרגיה והמים – 150,000 ₪

iv. משרד הבריאות – 100,000 ₪

ט. אופק המיזם המשותף

היות וסיימנו את שנת הפיילוט בהצלחה, נבקש לייצר מסגרת למיזם משותף והסכם לשלוש שנים עם המשרד להגנת הסביבה עבור תכנית ממשק.

המשרד הינו שותף טבעי ועיקרי בהבנת החשיבות של שילוב מדענים מצטיינים במוקדי קבלת החלטות בממשל בישראל לקידום האג'נדה הסביבתית. אופק של שלוש שנים יאפשר לתכנית ממשק לצאת לדרך ולבסס את ההשפעה של שילוב מדעני סביבה במשרדי הממשלה השונים, לקיים פרויקטים ארוכי טווח בליווי המשרד, להבטיח המשכיות של העשייה הסביבתית במשרדים שונים ולרשת באופן עמוק את עמיתי התכנית ובוגריה במסגרות ממשלתיות. כך יוכל המשרד להגנת הסביבה להבטיח כי מדיניותו ארוכת הטווח תקבל הד נאמן גם במשרדי הממשלה האחרים באמצעות עמיתי ממשק ומעורבותו בתכנית.

י. התחייבויות האגודה

1. הכשרת העמיתים במספר ובהיקף יקבע עם המשרד להגנת הסביבה, והבטחת זמינותם, על מנת שיספקו את הייעוץ המדעי ושירותים נוספים כאמור לעיל באופן ובהיקף המיטבי לצרכי המשרד ובהתאם להגדרות תפקידם שיקבעו מול נציגי המשרד.
2. קבלת עמית בתפקידי ייעוץ מדעי בלשכת המדענית הראשית למשך ארבעה ימים בשבוע בהתאם לתנאי התכנית.
3. תיאום מלא לגבי תכני תכנית ההכשרה עם נציגי המשרד להגנת הסביבה הרלוונטיים
4. שמירה על סודיות והימנעות מניגוד עניינים כמקובל בהסכמים מסוג זה
5. אי קיום יחסי עובד מעביד בין המשרד ובין האגודה, עובדיה, או הפועלים מטעמה ובכלל זה עמיתי תכנית ממשק
6. בהתאם לכללי ועדת המכרזים, האגודה מתחייבת כי כל התקשרות שלה - ככל שהיא נובעת מההתקשרות עם המשרד להגנת הסביבה - תיעשה דרך מכרז או פטור ממכרז כמקובל בדיני המכרזים.

בכבוד רב,

חנך אילטר

מנהל האגודה הישראלית לאקולוגיה ומדעי הסביבה

העתק

אלונה שפר, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה
עמי טלמור, חשב המשרד להגנת הסביבה
עו"ד לימור גתי, לשכה משפטית המשרד להגנת הסביבה
אלעד עמיחי, סמנכ"ל למנהל המשרד להגנת הסביבה
פרופסור מרסלו שטרנברג, יו"ר האגודה הישראלית לאקולוגיה ומדעי הסביבה